

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. maj 2010
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsnr.: 2009-730-1050
Dok.: AKO40015

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet) (L 164), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 16. april 2010.

Lars Barfoed

/

Anne Kristine Axelsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 4 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Ungdomskriminalitet) (L 164):

”Hvor mange unge under 18 år har fået "fordel" af den gældende strafabat i de seneste 10 år.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Jeg har forstået spørgsmålet således, at det sigter til, i hvor mange tilfælde straffen er fastsat under henvisning til straffelovens § 33, stk. 3. Efter straffelovens § 33, stk. 3, må straffen ikke overstige fængsel i 8 år for en gerningsmand, der ikke var fyldt 18 år, da gerningen blev udført.

Bestemmelsen blev ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 om ændring af straffeloven og retsplejeloven (Ændring af straffesammer og bestemmelser om straffastsættelse mv.) flyttet fra straffelovens § 84, stk. 1, nr. 2, 2. pkt., til straffelovens § 33, stk. 3.

2. Rigsadvokaturen er ikke i besiddelse af statistisk materiale, der belyser, i hvor mange sager inden for de sidste 10 år straffelovens § 33, stk. 3, (tidligere straffelovens § 84, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.) har været anvendt.

Rigsadvokaturen har imidlertid med henblik på at belyse omfanget af anvendelsen af bestemmelsen i straffelovens § 33, stk. 3, foretaget en søgning i Ugeskrift for Retsvæsen og Tidsskrift for Kriminalret med henblik på at finde de trykte domme, hvor der i forbindelse med straffastsættelsen udtrykkeligt er henvist til straffelovens § 33, stk. 3.

Ved søgningen er følgende domme fremkommet:

Vestre Landsrets dom af 4. juni 2009 (TfK2009.692V), hvor tiltalte (T) blev dømt for voldtægt efter straffelovens § 216, stk. 2, og manddrab efter straffelovens § 237 ved i en alder af 15 år at have skaffet sig adgang til en 85-årig dames bolig, hvor han tiltvang sig samleje med hende. T tildelte den ældre dame flere slag og spark samt knivlæsioner i hovedet, på halsen og på kroppen, hvorefter hun afgik ved døden. T blev straffet med maksimumsstraffen på 8 års fængsel efter straffelovens § 33, stk. 3. Der blev ved straffastsættelsen lagt vægt på forholdets betydelige grovhed og den hensynsløshed,

som T havde udvist over for forurettede, der var en værgeløs gammel kvinde, som var blevet overfaldet i eget hjem.

Vestre Landsrets dom af 23. oktober 2008 (U2009.315V), hvor tiltalte (T) blev dømt for manddrab efter straffelovens § 237 ved i en alder af 15 år at have tildelt en person adskillige slag, spark og tramp i hovedet, herunder mens personen lå ned, hvorved denne afgik ved døden. T blev endvidere fundet skyldig i røveri efter straffelovens § 288, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, ved under anvendelse af den beskrevne vold at have af tvunget personen dennes tegnebog. Straffen, der efter straffelovens § 33, stk. 3, ikke kunne overstige fængsel i 8 år, blev fastsat til fængsel i 7 år, idet retten i skærpende retning lagde vægt på det grove og meningsløse drab. Flertallet lagde i formildende retning vægt på, at T på gerningstidspunktet var 15 år.

Østre Landsrets dom af 18. december 2007 (U2008.807Ø), hvor tiltalte (T) blev dømt for hærværk og brandstiftelse efter straffelovens § 180 ved i en alder af 17 år at have sat ild til bl.a. stråtaget på en ejendom under sådanne omstændigheder, at han indså at andres liv derved blev udsat for overhængende fare, og hvorved en beboer, der opholdt sig i ejendommen, afgik ved døden som følge af røgforgiftning. T blev idømt fængsel i 7 år. Der blev ved strafudmålingen ud over straffelovens § 33, stk. 3, lagt vægt på T's alder, at han tidligere var fundet skyldig i brandstiftelse og hærværk samt karakteren af brandstiftelsen.

Højesterets dom af 3. oktober 2007 (U2008.127H), hvor tiltalte (T), der på gerningstidspunktet lige var fyldt 16 år, sammen med 3 medgerningsmænd blev fundet skyldig i forsøg på terrorisme ved at have forsøgt at begå manddrab af en karakter, som kunne tilføjede Danmark eller et andet land alvorlig skade, idet to medgerningsmænd efter aftale med T og de øvrige tiltalte rejste til Bosnien med henblik på at skaffe våben og sprængstoffer til brug for en terrorhandling et ikke nærmere bestemt sted i Danmark eller i udlandet, hvorefter de anskaffede sig mindst ca. 19,8 kg. sprængstof, et selvmordsbælte, en detonator samt en lyddæmpet pistol med tilhørende ammunition. Højesteret stadfæstede dommen på 7 års fængsel med bemærkning om, at T var fundet skyldig i forsøg på den alvorligste form for terrorisme, nemlig terrorisme i forbindelse med manddrab, og at det på den anden side måtte tages i betragtning, at han kun lige var fyldt 16 år på gerningstidspunktet.

Højesterets dom af 7. september 2007 (U2007.3021H), hvor den på gerningstidspunktet 17-årige tiltalte (T) blev fundet skyldig i drab efter straffelovens § 237 ved i forening med en medgerningsmand at have dræbt en kvinde, idet de bandt

hendes hænder på ryggen, satte tape for hendes mund og omsnørede hendes hals, hvorved hun blev kvalt. Desuden blev de begge fundet skyldig i røveri af særlig grov beskaffenhed ved under de nævnte omstændigheder at have tvunget kvinden til at udlevere sit dankort og at have tilegnet sig en bærbar computer. Højesteret nedsatte straffen fra 8 års til 7 års fængsel bl.a. under henvisning til T's alder.

Højesterets dom af 18. maj 2006 (U2006.2406H), hvor den på gerningstidspunktet 17-årige tiltalte (T) blev fundet skyldig i drab på en 18-årig kvinde begået med mindst 28-30 knivstik mod hals, bryst og mave, strangulering ved halsgreb og knytnæveslag i ansigtet. Højesteret fastsatte straffen til fængsel i 8 år under hensyn til den ualmindelig grove og rå karakter af forbrydelsen.

Endelig blev T1 og T2, der var tyrkiske statsborgere, ved Højesterets dom af 15. marts 2005 (U2005.1766H) dømt for bl.a. røveriforsøg og grov vold med anvendelse af kniv samt manddrab ved knivstik begået over for en ung turist, som de ikke kendte. T1 og T2 var på gerningstidspunktet henholdsvis 16 og 17 år. T1 blev tillige dømt for grov vold, røveri og forsøg på afpresning begået under varetægtsfængsling, mens T1 var 19 år. De tiltalte blev idømt henholdsvis 8 og 10 års fængsel og blev begge udvist for bestandigt. Højesteret tiltrådte, at maksimumstraffen på 8 års fængsel for gerningsmænd under 18 år ikke er til hinder for, at der, når straffesagen tillige omfatter lovovertrædelser begået efter, at gerningsmanden er fyldt 18 år, fastsættes en samlet fællesstraf, som overstiger 8 år.

3. Som det fremgår af ovenstående gennemgang, ses bestemmelsen i straffelovens § 33, stk. 3, (tidligere straffelovens § 84, stk. 1, nr. 2, 2. pkt.) ved en søgning i trykt retspraksis umiddelbart anvendt syv gange inden for de sidste 10 år. Fem af disse sager vedrørte bl.a. manddrab, mens én vedrørte forsøg på terrorisme i forbindelse med manddrab og en anden særlig farlig brandstiftelse, hvorved en person afgik ved døden.

Som anført under pkt. 2 ovenfor vedrører oversigten alene afgørelser, hvor der udtrykkeligt er henvist til straffelovens § 33, stk. 3. Det kan ikke udelukkes, at der findes domme, hvor bestemmelsen har været anvendt, uden at der er henvist udtrykkeligt til den.”